

# פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: סגולת הברכות

פרשת ויק"פ (החודש)

בס"ד | גיליון מס' 273

## כיצד סוכריה הצילה מ-12 שנות מאסר?

מאת אדנים למאת הכיכר... (ל"ח, כ"ז)

לפיכך, הפיתרון למחלות כאלה והתרופה הטובה והבטוחה ביותר, הם להתחזק באמירת ברכות השבח וההודאה לבורא עולם, להודות לו מכל הלב, תוך שמירה על מינון מינימלי של מאה פעמים ביום בהן נאמר 'ברוך אתה השם'. הדרך והמסילה דרכה נהיה מוגנים, שמורים וניצולים, עוברת דרך הפה - לא רק בשמירת מפני כניסת נגיפים, אלא גם ואולי בעיקר בהקפדה יתירה על אמירת מאה שבחים ביום לבורא עולם.

פרשת השבוע מספרת את סיפורם של אדני המשכן - מאה במספר, עליהם עמד המשכן כולו. הרה"ק בעל ה'חידושי הרי"ם' זי"ע מגלה, כי כשם שמאה האדנים היו הבסיס האיתן עליו עמדה השראת השכינה בקרב העם היהודי במשכן הקודש, כך מאה הברכות הן האדנים עליהם מבסס היהודי את השראת השכינה בלבו פנימה, את הקשר והחיבור שלו לאבא שבשמים.

כלומר, לא רק שמאה הברכות הן שמירה והגנה בריאותית - פיזית ונפשית, הן גם הגנה רוחנית חזקה, שומרות על הקשר שלנו עם בורא עולם - חזק, יציב, איתן ויצוק כסלע. כדי לזכות ב'ביטוח מקיף' כה איכותי, המבטח את היהודי גשמית ורוחנית, פיזית ונפשית, בריאותית ונשמית - כל מה שכדאי לעשות הוא להקפיד ביתר שאת על אמירת מאה ברכות ביום, ולא רק על כמות הברכות - אלא גם על איכותן, על הכוונה בהן, על החיבור אליהן...

הבה נתחזק בימים אלו באמירת מאה הברכות מדי יום. בימי החול אנו מגיעים קרוב למספר הזה ממילא, שכן בתפילות הקבועות אנו מגיעים לכתשעים ברכות ביום, ואילו בשבתות ובחגים נוכל להוסיף ברכות שבח כדי לוודא שאנו מגיעים למינון הזה. אבל לא פחות חשוב מהכמות - הוא לתחזק את איכות הברכות הללו:

הבה נקבל על עצמנו לברך בקול, בכוונה, ביישוב הדעת, מתוך הכתב. ברכות שמותר לברך בשיבה - נשב בברכתן, כדי להתרכז טוב יותר. נכון מראש יהודי שיאמר אמן אחר ברכתנו - כי זה מה שמשלים את הברכה. כשמבינים שהברכה היא תרופה והגנה מפני מחלה - מפנימים שכדאי להשקיע כל מאמץ כדי שהברכה הזו תהיה איכותית וטובה: להבין למי אנו מברכים, על מה אנו מברכים, להתבונן ולכוון בכל מילה, להכיר ולדעת את כוונת הברכות כהלכה.

וגם אם איננו יכולים עדיין להקפיד כך בכל הברכות, לפחות נקבל על עצמנו כמה ברכות מדי יום, לאומרן בצורה המובחרת והמושלמת ביותר, בצורה האיכותית והטובה ביותר. כמה ברכות ביום שיהיו עבורנו כמו 'קרב הגנה', משחה אותה נמשח במילים היוצאות מפינו, וכך נגן עלינו מכל פגע. הבה נתחזק באמירת הברכות בכוונה וכראוי, ונזכה לצאת מהתקופה הזו מחוזקים ואיתנים רוחנית, בריאים גופנית ומאושרים בכל לב!

העידן הנוכחי בכלל, ובתקופה זו בפרט, הוא עידן בו כל יהודי מחפש להיות שמור מכל צרה, מוגן מכל נגיף, בטוח מכל מצוקה. בזמנים בהם מחלה עוברת דרך האוויר, חיידקים שאינם נראים מעוררים מהומות, כל לב יהודי חרד ודואג, מבקש למצוא את הכלי והדרך לשמור על חייו ועל חיי משפחתו, להיות מוגן מפגעי הטבע, למיניהם ולסוגיהם.

המעניין הוא, שזה לא דבר חדש. לאורך כל ההיסטוריה, מעת לעת היו תופעות כאלה, שהתרחשו בעוצמות משתנות ובמקומות שונים. ובכל זאת, אין בידיעה הזו כדי להמעיט מהחשש והדאגה המקננים בכל לב, לובשים צורה מאיימת עוד

יותר מדי יום מחדש. ככל שהשגרה משתבשת, תנאי החיים הרגילים משתנים, ההרגלים שלנו מוחלפים ומתעדכנים בהתאם למצב, כך בעומק הלב מזדחל וירוס הדאגה והחשש, מי יודע מה ילד יום.

אולם אם נרצה להיות מוגנים ושמורים מפני נגיפים או מחלות בכלל, אם נרצה לחבש כיפת ברזל מאבטחת לראשנו, לנפשנו, לגופנו, ואפילו לנשמתנו הרוחנית, נוכל לדלג בין דפי ההיסטוריה, ולראות מה עשו אז בימים כאלה, כיצד קידמו אז את פני הרעה, מה גילו לנו חכמינו בדבר כלים לנצח כל צרה ומגיפה, להתגבר על כל נגע ומחלה.

הנה למשל, בטור אורח חיים ס' מ"ו, מובא תיעוד מחז"ל, על מחלה מסתורית שאירעה בזמן דוד המלך, אז היתה מגיפה ממנה נפטרו מאה נפשות בישראל מדי יום (!), ולא היו יודעים מדוע. עד שדוד המלך חקר ודרש ברוח הקודש, ותיקן לעם ישראל לומר מאה ברכות בכל יום יום, כהגנה ושמירה מפני המחלה והמגיפה, שלא נדע מצרות.

כלומר, כאשר צרת בריאות משתוללת בחוצות קריה, בתקופה בה כולנו נענים לצוה הפוסק לך עמי באחדריך וסגור דלתך... עד יעבור זעם! יש לנו כלי, יש לנו דרך.

בנוסף לקיום כל הנחיות הבריאות אשר הן השתדלות חובה, לעם ישראל ישנה תרופה נוספת, משברת וירוסים ומחסלת נגיפים: לברך מאה ברכות בכל יום, להודות לה' מאה פעם ביום.

ואם רצינו לדעת מה סוד כוחן של מאה הברכות הללו, בא בעל ה'לבוש' ומגלה סוד נשגב, ששופך אור וחושף את הסיבה לגזירות ומחלות כאלה: המחלה שהשתוללה אז, אותה מגיפה אימתנית שהפילה מאה יהודים מדי יום, היתה 'מפני שלא היו משבחים ומפארים כראוי להשם יתברך', כלשונו. כלומר, כשמחלה מתפשטת כאש בשדה קוצים, מדביקה רבבות וקוטלת אלפים ברחבי תבל, זה קורה כי אנשים לא מספיק מחוברים לזכות המוטלת עליהם להודות לה' על חסדו ונפלאותיו!

### הדרך לאריכות ימים...

את העדות הבאה מספר הרה"ג רבי מאיר מיכאל גרינוולד שליט"א: 'ביקרתי לאחרונה אצל יהודי אחד שליט"א, בן 107 שנים! הלה בריא לגמרי, הולך על רגליו בלי שום משענת, אפילו אינו מרכיב משקפיים. שאלתי אותו בהתפעלות מרובה: 'ר' איד, מה סוד אריכות ימך? כיצד ניתן לזכות לאריכות ימים ושנים כזו בבריאות כה איתנה?!' ותשובתו הפליאה אותו, וכך השיב:

'לדעתי, סיבת הדבר היא, כי מיום עומדי על דעתי הייתי זהיר מאוד לברך כל ברכה וברכה בכוונה הראויה. לא בירכתי אף ברכה תוך כדי הליכה, אלא תמיד עצרתי במקום אחד, ובירכתי - בישיבה או בעמידה, ובלבד שאתרכז כהלכה בכוונת הברכה. כמו כן, תמיד אני נזהר לברך מתוך הכתב, ואפילו ברכת 'אשר יצר', כדי לשמר את הכוונה היטב...'

זו היתה תשובת אותו יהודי קשיש, בריא ואיתן כארז! - מסכם הרב גרינוולד, ומותיר לכולנו את המסר: ברכה בכוונה היא מפתח לאריכות ימים בבריאות איתנה! - כל מה שצריך לעשות הוא להימנע מלברך ברכות כבדרך אגב או כלאחר יד. לעצור, להתרכז, לקרוא מתוך הכתב, להבין שאנו ניצבים ברגע של חיבור עם אבא ומודים לו - וכך נזכה בעז"ה לבריאות איתנה לאורך ימים ושנים!

## דרמה באולם המשפט!

חייו של הרב ט. אברך ירושלמי נחמד, אב לתשעה ילדים, התנהלו על מי מנוחות עד היום ההוא. אבל ביום ההוא - הכל השתנה בבת אחת, והוא נקלע למערבולת מסחררת...

מדובר בפרשה משפטית מורכבת, ששמו של האברך שורבב לתוכה שלא באשמתו. כל נסיבותיו להבדיל או להסביר כי מדובר בטעות והוא כלל אינו קשור לעניין הפלילי הנדון - נפלו על אוזניים ערלות. הפרקליטות עתרה להאשימו ברשימה ארוכה של עבירות פליליות, ולהטיל עליו עונש חמור של 12 שנות מאסר בפועל.

האברך לא ידע את נפשו, העולם כולו כמו נפל עליו באבחת חרב אחת. ללא כל הכנה מוקדמת, בלי לשער או לתאר שעלולה להתרחש התפתחות כזו - לפתע הוא מוצא עצמו במרכז של פרשה פלילית סבוכה, כאשר איום מאסר משמעותי מונף מעל ראשו, על משמעותיו הנרחבות: התנתקות מהילדים ומהמשפחה, בושות אימות, נזק כספי כבד, ועוד ועוד. עורכי הדין ששכר בהון תועפות לא נתנו הרבה סיכויים שיצדה, והוא חש קרוב לאיבוד עשתונות מרוב לחץ ומתח...

בברכיים כושלות ורוח נכאה עשה האברך את דרכו לביתו של הגאון רבי ישראל יעקב פישר זצ"ל - ראב"ד 'העדה החרדית', וכשנכנס לפניו פרץ בבכי ותינה את מר גורלו. הוא הסביר כי כל העניין אינו קשור בו, הוא נקלע לכל הסיפור הזה בטעות גמורה, אולם אין לו דרך להוכיח זאת. בהתייפחויות נרגשות תיאר כי הפרקליטות מבקשת לגזור עליו מאסר ממושך בן 12 שנים, כלומר - להותיר את משפחתו ללא עטרה לראשה למשך תקופה כה ארוכה וקשה...

הרב פישר שמע את הדברים, לבו נחמץ והוא נאנח מתך השתתפות בצער. אחר כך, ניגש למגירה שבצד שולחנו, והוציא ממנה - - -

### סוכריה!

הוא הגיש לרב ט. את הסוכריה, והרב ט. לא הצליח להבין: וכי הרב פישר מבקש לנחמו בסוכריה בודדת? וכי מדובר כאן בילד שמעיד ונפל? והרי הוא מספר שהוא עומד בפני גזר דין קשה ומחריף, ומה עניין סוכריה לכאן?!

**הרב פישר הבחין במבטי התמיהה, חיך והסביר: 'קח את הסוכריה איתך לאלום בית המשפט, ומיד עם תחילת הדיון - תשכח מהנעשה סביבך, תתעלם מכל רעשי הרקע, אטום את ליבך לנעשה באולם, והתרכז אך ורק באמירת ברכת 'שהכל נהיה בדברו' על הסוכריה. זכור לכוון היטב בכל מילה...' - אמר הרב פישר והסביר בפורטוט את הכוונה:**

'ברוך אתה השם - בורא עולם הוא מקור הברכה, הוא היה הווה ויהיה, אדון הכל. אלוקיני - הוא התקין ובעל היכולת, בעל הכוחות כולם, כל יכול בכל העולמות. מלך העולם - הוא המלך, המנהיג הבלעדי, הקובע והמכריע בעולם. שהכל נהיה בדברו - שכל מה שקורה בעולם, כל מה שמתרחש, כל מה שהשופט ישמע, יחשוב, יחליט או יגזור - הכל הכל הכל נהיה בדברו של הבורא, כל עורכי הדין, הפרקליטות, השופטים - הכל הצגה אחת גדולה, הכל נהיה בדברו של השם!'

הרב פישר סיים את ההסבר המפורט, ונפרד מהאברך בברכה חמה. בהגיע יום המשפט, חבריו וידידיו יעצו לו עצות שונות, צוות ההגנה נערך בטענות ותירוצים שונים, ואילו הרב ט. - אין לו בעולמו אלא סוכריה, נכון יותר לומר: ברכה על סוכריה, ברכה שיש בה קביעת עובדה: הכל נהיה בדברו של ה'!

המשפט החל, עורכי הדין טענו שהנאשם חף מפשע, וכי גם אם פשע - הרי העונש המבוקש מוגזם ויש להפחיתו באופן משמעותי. הרב ט. יושב על ספסל הנאשמים, סביבו ייהום סער המשפט, עורכי הדין מתוכחים בקולניות בניסוחים משפטיים מפולפלים, ואילו הוא עוצם את עיניו בדבקות, שוכח מכל הנעשה סביבו, מוציא סוכריה מכיסו ומתחיל לברך ברכה המוכרת לכולנו, אולם באותה עת - הוא בירך אותה כתפילת נעילה ביום הכיפורים, מחדד לעצמו שוב את כוונת הברכה:

**בורא עולם, הוא המלך, הוא הקובע, הוא המכריע. והכל, כל מה שיהיה כאן היום, כל שמה שייפסק, כל מה שייגזר, כל דרך ההתמודדות עם הגזירה, הכל הכל הכל נהיה בדברו, הכל מוכרע על פיו, הכל מוחלט לפי התוכנית שלו. 'שהכל נהיה בדברו' - זעק הרב ט. באלם קול, הוא בעל הבית!**

הוא מכניס את הסוכריה לפיו, אולם אינו מפסיק לרגע מכוונת הברכה. לפתע התחוללה דרמה באולם, כאשר השופטים ביקשו לצאת להפסקה קצרה, וכל הנוכחים המתווכחים במתח ובדריכות, אינם מבינים את פשרה של ההפסקה המשונה בעיצומו של הדיון. רק האברך כמעט שלא שם לבו לנעשה מסביב, מרוכז הוא בברכה, 'שהכל נהיה בדברו!'

דקות ארוכות חלפו, שעה ויותר, עד שהשופטים שבו לאלולם. במבע חמור סבר, פתח השופט הראשי והטיח בנחרצות: 'המעשים המתוארים בכתב האישום

חמורים, אולם נדרשת מכם' - אמר השופט והפנה את מבטו לעורכי הדין של התביעה - 'קצת יותר רצינות בגיגוס העדים. הנה, העד המרכזי סותר את עצמו מניה וביה, בתוך דבריו קיימות סתירות מהותיות שאינן מתיישבות עם המציאות. לפיכך אני פוסק לסגור את התיק בזיכוי מוחלט של הנאשם!' - - -

כך פסק השופט, ודבריו הדהדו באולם עוד דקות ארוכות. כולם היו מבולבלים, עורכי הדין של הפרקליטות שהיו נבוכים מהביקורת שהוטחה בהם, עורכי הדין של הרב ט. שלא ייחלו לתוצאה שכזו, בני משפחתו של הרב ט. שהתקשו להאמין למתחולל, ורק הרב ט. עצמו עוד היה שקוע בכוונה אחת ויחידה: 'שהכל נהיה בדברו. הכל!'

**עוד באותו היום, כשהוא חופשי ומשוחרר מכל כתב אישום, שוב עשה הרב ט. את דרכו אל הרב פישר, לספר על הנס שהתרחש. הרב פישר קם ממקומו באנחת רווחה ובירך אותו בשמחה גדולה, ואחר כך הוסיף ואמר: 'הנה כי כן, ראית בעיניך עד היכן כוחה של ברכה מגיע. מעתה, זכור נא שזו ברכה אחת מתוך רבות שמזדמנות לנו במשך היום, התרכז בלכוון בהן, הן בעצמך נוכחת מה יכולה כוונת הברכה לחולל!'**

**את הסיפור המפעים מספר הרה"ג רבי גואל אלקריף שליט"א, ומובא בספר 'דורש טוב' לחג הסוכות, כדי ללמדנו: הברכות המזדמנות לנו במשך היום, הינן הזדמנויות פז. בכל ברכה טמונה הזדמנות להתחבר לבורא עולם, להפנים את תוך הלב ולחזק את ההבנה כי הוא מלך העולם, הוא הקובע והמכריע, ואנו מודים לו על חסדו עימנו - ובד בבד מחדדים את הקשר וההישענות עליו.**

**הבה נחזק את ההבנה הזו בלבנו, הבה נכוון בכל ברכה כהלכתה. הבה נתפוס את מאה הזדמנויות היומיות הללו בשתי ידיים, לברך כראוי, בכובד ראש, בכוונה. כך נזכה להתחבר לבורא עולם בכל כוחנו, ונזכה לזכות לשפע אושר מאוצרו הטוב!**

## עצה שמצילה חיים!

האיש שנקש באותו יום בדלת ביתו של הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל, לא היה אדם פשוט. מדובר היה בתלמיד חכם מופלג שרבים צועדים לאורו, יהודי מבוגר למדי, שיום קודם לכן נודע לו כי הוא חולה במחלה קשה. הבשורה הייתה אותו ואת בני משפחתו ומקורביו בהלם מוחלט, דואגים היו לחייו ולשלומו...

הוא נכנס אל רבי שלמה זלמן, וסיפר את אשר אמר לו הרופא, ועד היכן הדברים מגיעים. הוא פירט את המחלה בה לקה, ועד כמה היא מסוכנת ונושאת בחובה סיכון חיים ממשי. לבסוף, כשדמעות זולגות מעיניו, פנה אל רבי שלמה זלמן וביקש עצה, מה הוא יכול לעשות כדי לנצח את המחלה הקשה, כדי להישאר בחיים.

אחר כך סיפר, כי רבי שלמה זלמן שמע את השאלה ופניו הפכו אחוזי להבה, מבוע כאבוקת אש. הוא עצם את עיניו והשיב תשובה קצרה ומטלטלת: 'אמנם אינני ראוי להורות לאחרים' - פתח בענוות חן, 'אולם אגיד לך מה אני הייתי עושה במצבך: הייתי מתחזק באמירת הברכות, כל מילה ומילה כראוי. 'ברוך' - שיהיה 'ברוך' בהיר ונהיר, 'אתה' שיהיה 'אתה' ברור ופשוט, כוונה בשמות הקודש, שכל מילה תיאמר בשלמות ובכוונה. זה מה שהייתי עושה כהתחזקות בעקבות בשורות כאלה!'

**הסיפור מופיע בספר 'להתענג בתענוגים', ומצויין שם כי רבי שלמה זלמן היה אז בשנת חייו האחרונה, ואף שהיה דמות מופת של כוונת הברכות, עד שרבים באו להאזין ולשמוע כיצד הוא מברך, עדיין חזק עצמו באותה עת עוד יותר לכוון ביתר שאת וביתר כוונה, מתוך דביקות והתלהבות.**

**כי כוונת הברכות היא משהו שאין לו גבול, תמיד אפשר לחזק עוד ועוד, לומר כל מילה בדיוקנות, להקפיד על הברה נכונה, על דקדוק התיבות, ובעיקר - על כוונה מושלמת, בכל אות ומילה. הבה נחזק את אמירת הברכות, מאה במספר מדי יום בכוונה ראויה, כי זו הדרך לנצח מחלות קשות, זה הכלי להפעיל הגנה שמימית, זה המפתח להרעיף שפע אושר וברכה!**